

СТРОКИ У ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ. ЗМІНИ ТА ЗАСТОСУВАННЯ

Троцько Христина Ігорівна

Студентка 4-го курсу ФСП НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Борець Л.В.

кандидат юридичних наук, доцент

Тема, що стосується зміни строків у цивільному процесі, на мою думку, нині є досить актуальною, адже здебільшого вона має важливе значення саме для фізичних осіб.

До Цивільного процесуального кодексу були внесені численні зміни внаслідок набрання чинності Законом України «Про судоустрій і статус суддів» від 7 липня 2010 року. В більшості вони стосуються положень про строки позовного провадження. При цьому, зупинюсь тільки на основних, на мій погляд, новелах, зокрема строках передання зареєстрованої позовної заяви визначеному судді (ст. 118 ЦПК), усунення недоліків позовної заяви (ст. 121 ЦПК), пред'явлення зустрічного позову (ст. 123 ЦПК), проведення попереднього судового засідання (ст. 129 ЦПК), а також подання до суду заяви про скасування заходів забезпечення позову (ст. 154 ЦПК).

Що стосується **строку передання зареєстрованої позовної заяви визначеному судді**, то до прийняття змін позовна заява, що подавалась до суду першої інстанції, в порядку черговості реєструвалась, оформлювалась і передавалась судді. Нововведення ж передбачають обов'язкову реєстрацію позовних заяв, скарг та інших передбачених законом процесуальних документів в день надходження документів в автоматизованій системі документообігу. З її допомогою визначається суддя або колегія суддів для розгляду конкретної справи. Документ передається судді не пізніше наступного дня після його реєстрації.

В наступну чергу розглянемо питання щодо **строку усунення недоліків позовної заяви** (ч.1 ст. 121 ЦПК). На сьогоднішній день чинна норма містить визначений строковий ліміт, адже стара редакція, на жаль, не обмежувала суд в питанні визначення строків усунення недоліків.

За наявності у позовній заяві недоліків, що є визначені процесуальними нормами, суд постановляє ухвалу про залишення заяви без руху, про що повідомляє позивача і дає йому строк на їх усунення, який не може перевищувати 5 днів з дня отримання позивачем ухвали.

Ці нововведення мають неоднозначні відклики на практиці. Так як вони обмежують можливість суду самостійно визначати строк усунення недоліків позовної заяви, виходячи за межі максимального, навіть якщо зважати на наявність поважних на те обставини. У разі, якщо позивач не усунув недоліки в позовній заяві, зазначені судом, то вона вважається неподаною і повертається позивачеві.

Суттєві зміни внесені до ч. 1 ст. 123 ЦПК, в якій йдеться про **пред'явлення зустрічного позову**. Було збільшено строк, протягом якого особа – відповідач може скористатися правом пред'явити зустрічний позов. Якщо раніше можливість реалізації цього права могла бути використана лише до або під час попереднього судового засідання, то тепер це можливо аж до початку розгляду справи по суті.

Нововведення торкнулись питання що стосується **строку проведення попереднього судового засідання**. Вони містяться у ч.1 ст.129 ЦПК, в старій редакції якої було зазначено, що судові засідання повинне було починатись і проводитись протягом одного місяця з дня відкриття провадження у справі. На сьогоднішній день цей строк було зменшено до 10 днів.

Внесеними змінами до ч. 4 ст. 154 був скорочений **строк подання до суду заяви про скасування заходів забезпечення позову особою, щодо якої вжито такі заходи без її повідомлення**. Якщо раніше він становив 10 днів, то за нововведеннями лише 5 днів. Таким чином це, на думку фахівців, звужує гарантії особи, що передбачені ст. 22 Конституції України, щодо якої було вжито заходи забезпечення позову без її повідомлення, на судовий захист.

Отже, враховуючи дані нововведення, які є лише невеликою частиною роботи, що була пророблена чиновниками, можна зробити висновок:

дані зміни реалізовувались декількома способами:

1. безпосереднього скорочення самий строків;

2. встановлення строків та порядку розгляду апеляційних та касаційних скарг;
3. мінімізація можливості умисного «затягування» розгляду справи зацікавленою стороною.